

**Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası və
Türkiyə Respublikası arasında Sədr və Dövlət Sərhəd
buraxılış məntəqələrinin birgə istifadəsinə dair
Sazi**

Bundan sonra Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası və Türkiyə Respublikası

“Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Türkiyə Respublikası Hökuməti arasında gömrük sahəsində mədəniyyət və qarılıqlı yardım haqqında Sazi”nin zərflər alaraq,

Sədr və (Naxçıvan Muxtar Respublikası) və Dövlət (Türkiyə Respublikası) sərhəd buraxılış məntəqələrinin birgə istifadəsinin, qeyd olunan buraxılış məntəqələrinin yerləşdiyi Azərbaycan - Türkiyə sərhədində hər hansı bir dördüncü sərbəst olmayacaqlarını təsdiqləyərək,

mədəniyyətin inkişaf etdirilməsi və yaxın qonşuluq prinsiplərini nəzərdə tutaraq,

Bu Sazi dördüncü bənddə təsəvvürlərinə əsasən keçirilməsi üçün Sədr və Dövlət sərhəd buraxılış məntəqələrinin yenidən inşası və müasirləşdirilməsinin zərurətini nəzərdə tutaraq,

Sərhəd keçid və gömrük prosedurlarında təkrar yola çıxarmaq və onları sadələşdirmək məqsədilə,

Sədr və Dövlət sərhəd buraxılış məntəqələrinin birgə istifadəsini təmin etmək məqsədilə,

A a idakılar bar d razılı a g ldil r:

Madd 1. Sazi in m qs di v f aliyy t dair si

T r fl r bu Sazi in t l bl ri ç rçiv sind S d r k v Dilucu s rh d buraxılı m nt q l rind beyn lخالق s rni in da imalarının, mal v n qlıyyat vasit l rinin h r k tinin sad l dirilm si m qs dil birg xidm t göst rirl r.

Madd 2. Anlayı lar

Bu Sazi ç rçiv sind :

a) “Gömrük sah sind m kda lıq v qar ılıqlı yardım haqqında Sazi ” - 13.04.2004-cü il tarixd Ankarada imzalanmı “Az rbaycan Respublikası Höküm ti v Türkiy Respublikası Höküm ti arasında gömrük sah sind m kda lıq v qar ılıqlı yardım haqqında Sazi ”;

b) “Sazi ” - bu Sazi , bu Sazi edil n lav v protokollar, habel bu Sazi in 11-ci madd sin uy un olaraq T r fl rin birg , yazılı kild bu Sazi edil n d yi iklikl r v t nziml m metodları bar d imzaladıqları protokollar;

c) “T r fl rin s lahiyy tli qurumları” - Az rbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası adından Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Gömrük Komit si v Türkiy Respublikası adından Daxili l r Nazirliyi il Ba bakanlık Gömrük Müst arlı ı;

d) “Birg istifad ” – Bu Sazi ç rçiv sind r smi proseduralarının sad l dirilm si, uy unla dırılması v qar ılıqlı tanınması;

e) “Gömrük n zar ti” - T r fl rin s rh d buraxılı m nt q l rind n keçiril n malların idxalı, ixracı, tranziti, da ınması, son t yinatı v qada an olunmu malların dövriyy sini t nziml y n gömrük qaydaları v dig r proseduraların düzgün t tbiq olunmasını t min etm k m qs dil gömrük idar l ri t r find n h yata keçiril n malların müayin si, b yannam m lumatları il elektron, yaxud yazılı s n dl rin mövcudlu unun v h qiqliyinin t sdiql nm si, mü ssis v t kilatların hesab v dig r qeydiyyatlarının ara dırılması, n qliyyat vasit l rinin, mü ayi t olunan v olunmayan baqajın, h mçinin xsl rin üz rind olan dig r yaların yoxlanılması v ba qa ox ar proseduralar;

f)“Gömrük idar l ri” - Az rbaycan Respublikası Naxçıvan Muxtar Respublikasının S d r k v Türkiy Respublikasının Dilucu s rh d buraxılı m nt q l rind ki gömrük idar l ri;

h) N qliyyat vasit si – s rni inl rin v malların beyn l xalq da ınmaları üçün istifad olunan avton qliyyat vasit l ri, onların qo quları v d miryolu vasit l ri;

Madd 3. S rh d buraxılı m nt q l ri arasında aparılan gömrük prosedurlarını t nziml y n prinsipl r

1. S rni in, n qliyyat vasit si v mallarla ba lı b yanetm sad c çıxı t r find aparılacaq; giri t r find bu b yannam sas götürül c kdir;

2. B yannam nin do rulu u sad c giri t r find n aparılan gömrük n zar ti sasında mü yy n edil c kdir;

3. Çıxı t r fin t qdim edil c k n qliyyat vasit si v da inmaya aid sas s n dl r elektron variantda giri t r fin ötürül c k v bu b yan etm giri t r find n h yata keçiril n gömrük n zar ti il ba a çatdırılacaqdır.

4. T r fl r, beyn l xalq müqavil v Sazi l rd n ir li g l n öhd likl r ç rçiv sind aparılan yoxlamalar istisna olmaqla, çıxı t r find yalnız bar l rind m lumat, ya da sashı übh l r olan mal v n qliyyat vasit l ri üz rind gömrük n zar tini h yata keçir c kl r.

5. T r fl r, dördüncü b ndin t l bl ri qüvv d qalmaq rti il h r iki t r fin eyni cür v t krar proseduraların aparılmasının ya da m lumatların daxil edilm sinin qar ısının alınmasını t min ed c kl r.

6. T r fl r, bu Sazi in m qs d v f aliyy t dair sin uy un olaraq Sazi d ksini tapmı t l bl rin leyhin birt r fli qaydada r smi proseduralar t tbiq etm y c kl r.

7. T r fl r, bu Sazi in qüvv y mindiyi tarixd n sonra bu Sazi in t tbiqin t sir ed bil c k beyn l xalq öhd likl rin yaranması halında qar ılıqlı razıla ma ld olunduqdan sonra bir-birl rin m lumat verm kl yeni qaydaları 30 gün müdd tind h yata keçir c kl r.

8. Giri t r finin gömrük idar sind
a) B yan etm m nin a kar edilm si;
b) B yannam d çatı mazlı ın a kar edilm si;
c) N qliyyat vasit si üz rind aparılan ilkin gömrük baxı ı zamanı gömrük t minatının pozulması v ya n qliyyat vasit sinin çadırının cırılması v sair s b bl rd n malın çıxarılması v ya d yi dirilm si il ba lı lam tl rin olması hallarında m s l l rin giri t r finin qanunvericiliyin

görünməsinə bə b olmadıqda və ya qanunvericiliyə zidd olmadıqda adı qeyd olunan mal və ya nəqliyyat vasitəsinin çıxışı tərfindən təhvil veriləcəkdir.

Yuxarıda qeyd olunan hər üç halda giriş tərtibatı vermə hüquqpozmanın qarışını aldıqdan sonra gömrük proseduru zamanı hüquqpozmaya yol verilmiş mal və ya nəqliyyat vasitəsinin girişinə icaz verə və bunları çıxışı tərfindən təhvil verə bilər. Hər iki halda da giriş tərtibatı çıxışı tərfini bu məsləhətlərlə təminatlandıracaqdır.

9. Nəqliyyat vasitəsinin konteynerlərinin rentgen qurulları ilə gömrük müayinəsi giriş tərtibatına yata keçiriləcəkdir.

10. Tərəflərin dezinfeksiya edilərək yalnız epidemiya və yoluxucu xəstəlik riski davam etdiyi müddətdə bitki məhsulları, eyni zamanda canlı heyvan və heyvan məhsulları daşıyan nəqliyyat vasitələrini üzərində aparacaq, sərnişin daşıma funksiyalarını həyata keçirən digər nəqliyyat vasitələrinin istiqamətini tənzimləyəcəklər.

11. İnsan, heyvan və ya bitki həyatının və sağlamlığının mühafizəsi üçün vacib olan yoxlamalar tərəflərin hər birinin tərəfdarlığı beynəlxalq qaydalara uyğun şəkildə həyata keçiriləcəkdir.

12. Pasport məlumatları çıxışı tərfindən qeydiyyatdan keçən, məlumatlar elektron variantda giriş tərtibatı ötürülməklə və hər bir Tərəf müvafiq yoxlamalarını özəl şəkildə həyata keçirəcəkdir.

Maddə 4. Tərəflərin öhdəlikləri

1. Hazırlanması və imzalanması nəzərdə tutulan əlaqədəki protokollar ilə daha sonra ortaya çıxacaq çatışmazlıqların aradan qaldırılması məqsədilə

hazırlanacaq digər protokollar və ləvələri bu Saziin tələbləri çərçivəsidir və

a) Türflərin səlahiyyətli qurumları arasında bu Saziin uyğun olaraq sənədlərin pasport məlumatlarının nəzərdə tutulmuş qeydiyyatı proseduralarına dair detallara;

b) Türflərin səlahiyyətli qurumları arasında bu Saziin çərçivəsində beynəlxalq sənədlərin, məl və avtonom qeydiyyatda olması ilə bağlı elektron variantda məlumat mübadiləsinə dair detallara;

c) Türflərin səlahiyyətli qurumları arasında birgə istifadə olunan buraxılış məntəqələrində sənədlərin keçidi, məl və avtonom qeydiyyat vasitələrinin dəyərsizliyi ilə bağlı prosedurların, eləcə də saatlarının uyğunlaşdırılması ilə mədəlidir;

d) Türflərin səlahiyyətli qurumları arasında bu Saziin məqsədinə nail olunmasını təmin edən birgə istifadə olunan buraxılış məntəqələrinin inşaatı, yenidənqurma və idarəetmələri

dair protokollar onun tərkib hissəlidir.

2. Bu Saziin yerini yetirilməsinə təmin etmək məqsədilə Türflər;

a) Gömrük nəzarətini çıxış tərtibatı edilən bəyanatın giriş tərtibatının hətə keçirildiyində "Gömrük sahəsində mədəlilik və qarılıqlı yardım haqqında Saziin" 3-cü və 5-ci maddələri çərçivəsində milli qanunvericiliyin uyğun çıxış tərtibatının məl və sənədlərin üzərində hətə keçirilən gömrük yoxlaması metodları və yerini yetirilməsi zəruri olan milli qanunvericiliyi öyrənmək məqsədilə məlumat və iştirak mübadiləsi edirlər.

b) Gömrük n zar ti çıxı t r find edil n b yan etm sasında giri t r find n h yata keçirildiyind n bu Sazi in 4-cü madd sinin ikinci hiss sinin “a” b ndind göst ril n m s l l r lav olaraq t r fl r öz ölk l rind n ixracı qada an edilm v ya m hdudla dırılmı malların siyahısını bir-birl rin verir, gömrük n zar ti zamanı siyahıda qeyd olunan malların s rh d buraxılı m nt q sind n keçirilm sinin qar ısını alır v çıxı gömrük idar sin t hvil verilm sini t min edirl r.

c) Gömrük s n dl rini sad l dir r k vahid formaya salınmasına c hd ed c kl r.

Madd 5. M lumatların mübadil si

1. T r fl rin h r biri qar ı t r f a a ıdaki m lumatları d rhal ver c kdir:

a) T r fl rin h r biri ölk sind tör dilmi hüquqpozma faktları v ya tör dilm si ehtimal olunan gömrük hüquqpozmalarına dair sash übh l r;

b) Gömrük hüquqpozmalarının tör dilm sind istifad olunan yeni üsul, metodlar v v saitl r haqqında m lumatlar;

c) Qaçaqmalçılıq v ya gömrük sah sind dig r hüquqpozmaların tör dilm sind istifad oluna bil c k übh li mallar haqqında m lumatlar;

d) T r fl rin s rh d buraxılı m nt q l rind n keçm kl tör dilmi gömrük hüquqpozmaları olarsa bu bar d m lumatlar.

Madd 6. Sor u sasında yardım

1. T r fl rd n birinin sor usu sasında dig r t r f a a ıdakılar bar d d rhal m lumat ver c kdir:

a) T r fl rd n birin aid olan v dig r t r f t qdim olunan h r cür r smi möhür, tamp, imza v ya h r hansı bir yekun s n d, yaxud informasiyanın etibarlılı na aid m lumatlar;

b) Çıxı t r find n giri t r fin ixrac edil n malların çıxı t r fin mövcud qanunvericiliy müvafiq qaydada daxil olunub-olunmaması v ya hansı qaydada daxil olunması haqqında m lumatlar;

c) Çıxı t r find n giri t r fin g tiril n malların çıxı t r finin mövcud qanunvericiliyin müvafiq olaraq ixrac olunub-olunmaması haqqında m lumatlar;

d) T r fl rd n birinin gömrük qanunvericiliyinin v ya dig r qanunvericilik aktlarının pozulması il n tic l n n hallarda, qar ı t r fd olan gömrük s n dl ri daxil olmaqla bütün s n d v m lumatlar il , dig r üçüncü ölk l rd n ld ed bil c yi bütün m lumat v s n dl r.

Bu madd nin müdd alarına uy un gönd ril n m lumat v s n dl r gönd r n t r fin t l bi sasında qar ı t r f d rhal geri qaytarılacaqdır.

Madd 7. Texniki yardım

Bu Sazi in müdd alarına uy un olaraq T r fl r birba a öz gömrük idar l ri vasit sil bir-birin köm klik göst r c kl r.

Sor ular v bununla ba lı cavablar, varsa lav m lumat v s n dl r bir qayda olaraq qar ı t r fin gömrük idar sin yazılı kild verilm lidir. T xir salınmaz hallarda sor ular telefonla, yaxud ifahi çatdırılacaq, ancaq

dig r gömrük idar sinin t l bin sas n daha sonra sor u yazılı kild veril c kdir.

Madd 8. Müst sna hallar

1. Bu Sazi in müdd alarına uy un olaraq edil n sor ular sor u edil n t r fin suverenliyin , t hlük sizliyin v ictimai-siyasi sabitliyin z r r g tir rs yardımından imtina edil c kdir.

2. Bu Sazi in müdd alarına uy un olaraq sor u sasında gönd ril n m lumat v s n dl rd n yalnız gömrük hüquqpozmalarının qar ısının alınması, ara dırılması v bu hüquqpozmalara qar ı cavab t dbiri görülm si m qs dil T r fl r il üçüncü xsl rin hüquqlarına x l l g tirm y c k kild istifad olunacaqdır.

Madd 9. Birg Komit

1. T r fl r bu Sazi in düzgün t tbiq olunması m qs dil T r fl rin s lahiyy tli qurumlarının r hb rliyi altında Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Gömrük Komit si v Türkiy Respublikası Ba bakanlıq Gömrük Müst arlı ı koordinasiyasında Birg Komit yaradırlar.

2. Birg Komit bu Sazi in düzgün t tbiq olunması üçün h r hansı t l b sasında lazım olduqda, ild bir d f d n az olmamaq rti il müvafiq iclaslar keçir c kdir. T r fl rd n h r hansı biri iclasların keçirilm sini t l b ed bil r.

3. Birg Komit q rarları yekdillikl q bul ed c kdir.

4. Birg Komit dig r m s l l rl yana ı, iclasların ça ırılması, iclas s drinin t yin olunması v v zif d qalma müdd ti il ba lı qaydaları da hat ed n i üsullarını mü yy nl dir c kdir.

5. Birg Komit s lahiyy tl rini icra etm y köm k m qs dil z ruri hesab etdiyi komissiyalar v i çi qruplarının yaradılmasına q rar ver bil r.

Madd 10. Müzakir l r v mübahis l rin h lli

1. T r fl rd n biri bu Sazi in rhinin, t tbiqinin, d yi dirilm sinin v ya ortaya çıxacaq ist nil n mübahis l rin h lli m qs dil dig r T r fd n müzakir l rin aparılmasını t l b ed bil r. T r fl r arasında Birg Komit s viyy sind müzakir l r etiraz edilm diyi t qdird yazılı t l bin alınd ı tarixd n etibar n 20 gün müdd tind müzakir l r ba layacaqdır.

2. Yaranacaq mübahis l r Birg Komit d h ll edil bilm dikd T r fl r arasında diplomatik kanallar vasit sil h ll olunacaqdır.

Madd 11. D yi iklikl r

Bu Sazi T r fl rin qar ılıqlı yazılı razıla ması yolu il ist nil n vaxt d yi diril bil r. Bu Sazi edil c k d yi iklikl r 12-ci madd nin birinci b ndin uy un olaraq qüvv y minir.

Madd 12. Qüvv y minm v müdd tin ba a çatması

1. Bu Sazi , onun qüvv y minm si üçün z ruri olan dövl tdaxili proseduraların yerin yetirilm si bar d yazılı olaraq T r fl rin bir – birind n diplomatik yollarla yekun bildiri aldı ı tarixd n qüvv y min c kdir.

2. Bu Sazi 10 il müdd tin ba lanır. T r fl rd n biri bu Sazi in l v edilm si bar d diplomatik yolla yazılı olaraq 6 ay v v l x b r verm diyi halda bu Sazi daha 5 il müdd tin uzadılacaqdır.

Madd 13. Yekun müdd alar

Bu Sazi hökum tl r t r find n s lahiyy t verilmi a a ıdaki nümay nd l r t r find n imzalanmı dır.

Bu Sazi Ankara h rind “_01_” ___iyul___ 2010-cu il tarixd h r biri eyni qüvv y malik olmaqla az r baycan v türk dill rind iki nüsx d imzalanmı dır.

Türkiy Respublikası adından	Az r baycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikası adından
Gömrük Müst arı Maqsud Mete	Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövl t Gömrük Komit si S dri As f M mm dov

